

Proceedings of the Public Hearing conducted on 29.11.2012 at 11:00 A.M. in connection with application filed by Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab, for obtaining environmental clearance under EIA Notification dated 14/9/2006 for the mining site at Village Dhullewal, District Ludhiana, (Area 47.96 Hectare) State of Punjab.

The following were present to supervise the proceedings:-

1. Sh. Gurjit Singh,
Tehsildar, Samrala.
2. Er. Gurbakhshish Singh Gill,
Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office-1, Ludhiana.

Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board, Regional Office-1, Ludhiana welcomed the Supervising-cum-Presiding officer, Officers from Mining Department present on the dias and people from adjoining towns/villages, who came to attend the public hearing of this project of mining of minor minerals in the revenue estate of Village Dhullewal, District Ludhiana. He informed that an application was filed by the General Manager, District Industries Centre-cum- Distt. Mining Officer, Ludhiana in the office of the State Level Environment Impact Assessment Authority, Punjab, at Patiala for getting Environmental Clearance under EIA notification no. 1533 (E) dated 14.9.2006 to carry out mining of minor minerals from the Sutlej river bed in the revenue estate of Village Dhullewal, District Ludhiana in an area of 47.96 hectares. After considering the application of the department, the said Authority had issued 'Terms of Reference' to the General Manager cum Mining Officer, Distt. Industries Centre for preparation of draft EIA study report. Now, the department has submitted draft EIA report to the Punjab Pollution Control Board for conducting public hearing of the project as per the procedure prescribed in the EIA Notification dated 14.09.2006. Environmental Engineer apprised the public present there about the requirement of conducting the Public Hearing before deciding the application filed by the Department for getting the said clearance for carrying out mining at the said site. He also brought into the notice of public that a copy of the draft EIA report alongwith the Executive Summary of the same submitted by the Mining Officer to the Punjab Pollution Control Board was placed in the office of Deputy Commissioner, Ludhiana; Zila Parishad, Ludhiana; General Manager District Industrial Centre, Ludhiana; Commissioner, Municipal Corporation, Ludhiana; Regional Office of MOEF at Chandigarh; Regional Office-1, Punjab Pollution Control Board, Ludhiana for access to the public and other stakeholders. He further brought out that a notice of public hearing was published in three prominent newspapers namely, 'The English Tribune (English Daily), Jagbani and in 'The Daily Post' on 24.10.2012 to make the public aware of the date, time & venue of the public hearing and about the places/offices, where the public could access the draft EIA report and its Executive Summary report before the said hearing. Thereafter, he requested the General Manager, DIC, Ludhiana and representative of the M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida who is the Environmental Consultant of Department of Industries & Commerce to elaborate about the main features of the project and the draft EIA study report.

Sh. Kuldeep Singh, General Manager of M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida brought out the details of the project before the public as under:-

- 1) The development of the infrastructure is based upon the building materials such as sand and gravel etc. for which controlled mining at the source is required. Govt. of Punjab has to allot / earmark the various sites from which the mining of minerals has to be undertaken. Accordingly, this site is also one of such site, from where mining is to be carried out, hence the environmental clearance is required.
- 2) He further mentioned khasra no's. at which mining is to be done.

1. PROJECT DESCRIPTION

- A. The mining site of the project is in Hadbast (HB) of Village Dhullewal, District Ludhiana, which is connected with State Highway –I as well as Railway Station, Ludhiana.
- B. The total area of the proposed site is 47.96 hectare.
- C. The land of the mining site will be with the State Government on lease. There will be approx. 11.2 Lakh metric tonnes of sand with UNFC code 111. The mining will be carried out by excavator of 1.1 cubic meter capacity. No drilling or blasting will be carried out at the site and the mining will be with simplest procedure of lifting the material and loading to the vehicles mechanically. The mining will be done with working depth of 3 m BGL. He further informed that mining will be done only in the central half of the river by leaving ¼ portions on either site.
- D. Baseline data has been collected with respect to land, water, air, ecological and noise in the area of 10 km radius surrounding the site.
- E. The project cost is Rs 95 Lacs & is proposed to collect approx 4.5 Lacs Ton of river bed materials annually.
- F. The proposed mining is categorized as category 'B-1'.

3) Mitigation measures for different Environment parameters

A. Regarding anticipated air pollution & its remedial measures:

The only air pollution source is the dust emission during transportation. The mining activity will not affect the air quality in a significant manner. In mining operation, loading, transportation and unloading operations may cause deterioration in air quality due to handling of dry materials. In the present case, only wet materials will be handled. Thus eliminating problems of fugitive dust. Also, the collection and lifting of minerals will be done manually/semi mechanically without any blasting. Therefore, the dust generated is insignificant as compared to mining process of other hard minerals like the process of drilling, blasting, mechanized loading etc. The sand spread on the road will be removed from the Road with the help of pavers. There will be sprinkling of water on the roads on which sand is spread during the movement of vehicles carrying sand.

B. Regarding anticipated water pollution & its remedial measures:

Mining of sand from within or near a streambed has a direct impact on the stream's physical habitat characteristics. These characteristics include geometry, bed evaluation, substrate composition and stability, in stream roughness elements, depth, velocity, turbidity, sediment transport, stream discharge and temperature. Altering these habitat characteristics can have deleterious impacts on both in stream biota and associated riparian habitat. The detrimental effects to biota resulting from bed material mining are caused by three main processes:

- Alteration of flow patterns resulting from modification of the river bed.
- An excess of suspended sediment.
- Damage to riparian vegetation and in stream habitat.

Care will be taken to ensure that ponds are not formed in the river bed.

C. Soil Environment:

- The mining will not effect in any way the quality of the soil as the level of the area lowered by the mining will be compensated by the flowing river, during rainy season.

D. Regarding anticipated air pollution & its remedial measures:

As there will be no heavy earth moving machinery, there will not be any major impact on noise level due to the mining and other association activities. A detailed noise survey has been carried out. Blasting technique is not used for sand lifting, hence no possibility of land vibration. It was found that the mining activity will not

have any significant impact on the noise environment of the region. The only impact will be due to transportation of materials by trucks.

As the only impact is due to transportation of sand to the construction site through village roads, emphasis will be given on the following points.

- Minimum use of Horns at the village area.
- Timely maintenance of vehicles and their silencers to minimize vibration and sound.
- Phasing out of old and worn out trucks.
- Provision of green belts along the road networks.
- Care will be taken to produce minimum sound during loading.
- Mining will not be done in night hours.
- Use of DJ's/music system will not be allowed on the transporting vehicles.

E. Social Aspects

- River channel will be controlled and protection of banks will lead to safety of adjoining agricultural land.
- Employment will be generated, hence improvement of socio-economic aspects of the area.
- 5 % of the profit of the project will be utilized for the welfare of village such as construction of common toilet, installation of solar light, improvement of village, road, school and construction of common library etc as per requirement of Village Panchayat and the funds will be distributed by the District Administration.

4) Budget for Implementation of Environmental Management Plan

Sr. No.	Items	Cost to be incurred (in Lac/annum)
1.	Air quality monitoring	2.0
2.	Water quality	1.0
3.	Ambient Noise level	0.5
4.	Soil Quality	0.5
5.	Socio Economic condition of local population, physical survey	0.5
6.	Manpower of environmental cell	0.5
7.	Inventory of Flora (tree plantation, survival etc) & Faun	0.1
	Total	5.1

Thereafter, Environmental Engineer brought into the notice of public present at the venue of hearing that as per the provisions of EIA notification dated 14.9.2006, as amended from time to time, the persons present at the venue may seek any information/suggestions or clarifications and can raise objections on the project from the project promoter. It was also brought into the notice of the persons present there that the information or clarifications sought by them and reply given by the project proponent will be recorded in the proceeding of the public hearing, which will be sent to the MoEF (G.O.I.) for further consideration. Accordingly, he requested the persons present in the public hearing to seek information's/clarification on the project one by one.

Thereupon, the detail of the information/ clarifications/suggestions raised by the persons present at the venue of public hearing and the reply given by the consultant of the industry / project proponent is as under:

Sr. No.	Name of the person	Detail of query/ statement/ information/ clarification sought by the person present at the venue of hearing.	Reply of the query/ statement/ information/ clarification given by the project proponent
1	Sh.Gurdiyal Singh, Sarpanch, Vill Dhullewal, Ludhiana	<p>He welcomed all the officers. The project report has been prepared by those who don't know about our village as much we know. With many requests, earlier we have shifted the route of the river to the other side after fitting studs. Now, This project will be like applying salt to our wounds. This project shouldn't be started in this area & may be shifted in the distt. of Nawa Shahar as the centre of the river is also in that area. Moreover, the fertile land of this Village is in the river and the same is under cultivation. Wrong report has been given that there is lot of sand deposited in the Dhullewal area of Ludhiana. The land here is fertile.</p> <p>He further submitted that this soil becomes fertile when mountainous soil get deposit on the river bed during monsoon season. Demarcation of centre of river may be done & if mining will be done from centre of the river, we don't have any objection.</p> <p>Earlier the river was 3- 4km towards other side.</p>	<p>If there is no sand deposited in the proposed area then the mining will not be done in this area. However, it is fact that rainfall occurs every year and river water brings sand along with it. Thus the sand will never get finished. Mining of sand will not be done for one year rather it is carried out every year. He further clarified that if the mining of sand is not done, sand will get deposited & the river course will get diverted. If there is less sand available in the river then value of the project will decrease. Mining of sand is the decision of the Government. Mining will not be done from 1/4 of the area along both sides of the river bank & it will be done from centre of the river. I assume that no one has removed the sand from centre of the river earlier.</p> <p>Sh. Kuldeep Singh said that it will be taken care that mining will not be done from the land on which cultivation is being done.</p> <p>We are here to help you but not to bind you with something. We will include in our report any suggestion told by you. If the farming is being done done in the centre of the river bed then, that land can be exempted for mining. However, Mining will not be done from 1/4 of the area on both sides of the river & it will be done from centre of the river bed. Mining will not be done from khasra no.'s which are along bank of the river. We want stream of water to flow along centre of the river.</p> <p>We must give a particular and proper way to the river to flow so that it can't harm the villages along bank of the river and hence flood situation will not</p>

			<p>arise.</p> <p>Mining will be done after leaving 1/4 of the area along bank of the river therefore flood situation will not arise in this area.</p>
2	<p>Sh. Satpal Singh ,Member panchayat, Village Dhullewal.</p>	<p>Some of the Khasra nos. told by you during presentation are on the other side of the river and some of them are fertile. It is not adequate to do mining from this fertile land. We have no objection if the mining project is implemented in the Distt. of Nawa Sahar. Whatever is the compensation must be given to the landlord by the government. There is no area on this side of the river, which can be used for mining purpose. All the villagers have one voice on this issue. Earlier, with prayers, the course of the river was shifted to other side of the river. The proposed area is on the other side & you can do adjustment to carry out mining from other side of the river. We will not allow to do mining from this side of the river.</p>	<p>Your observations have been recorded and decision will be taken accordingly by the competent authority.</p>
3	<p>Sh. Chandan Singh ,Saavka member panchayat, Distt. Ludhiana.</p>	<p>It is a request that as you have said that river will be formed in the central portion. Is it for Vill Dhullewal or for the entire stretch?</p>	<p>The stream of water will flow in the central portion of the river throughout this stretch. Presently mining will be done only from that Khasra nos. which are allotted. There are in total 120 mining projects out of which presently, public hearing is being conducted for 14 of them.</p>
4	<p>Sh.Mahinder Singh, Lambandaar, Vill. Dhullewal, Distt. Ludhiana.</p>	<p>I request you that the area of our village is around 650 acres out of which there will be around 50 acres which are outside the river Satluj. Remaining all the land is inside the river Satluj and farming is done on this land. If mining is done from this area how will he earn living for his family?</p>	<p>Sand will get deposited every year in rainy season. The compensation will be given to the landlord by the government for carrying out mining on their respective land. Mining officer holds the responsibility of it and will give money via cheque through D.C. As per the law applicable at this time approx. equal amount of money will be given to the government and landlord.</p>

		We are having 1-2 acres of land & that was taken under the river banks but we are not paid any compensation till date & now we are unemployed. This land is only the financial support for us. Our village is already ruined. If flood situation arises in our village then no one will be there to take care of us.	It will be taken care that mining will not be done at the land where farming is being done. Mining will not be done along banks of the river. Please those persons may raise their points whose land falls in the centre of the river, from where actually mining is to done.
5	Sh.Sewa Singh,Vill.Dhullewal, Distt.Ludhiana.	This is a request that first of all, earlier compensation must be given to us as earlier no political leader or bureaucrat has done anything for the village. He was mainly speaking against the policies of the Govt.	We are here to take suggestions regarding the impact on environment due to this project and you can give suggestions regarding any matter related to environment.
6	Sh. Surjit Singh, Vill.Dhullewal, Distt.Ludhiana.	Govt. want sustainable development & has came here for obtaining public opinion. From the year 1988 to till date, village is suffering from flood but Govt. has not even consoled the villagers. All the villagers are against the implementation of mining project because Govt. has not done anything for improvement of our village. Villagers have small piece of land i.e. 1-2 Acre along the bank of the river & most of this land is fertile. Farming is done on this land & this fertile land is the only source of earning for the villagers. With the implementation of the project if Govt. can give employment to all than we don't have any objection and only then it will be considered as a sustainable development. When the project is implemented, carbon dioxide emitted by vehicles carrying mining material will harm our Environment.	The cost of the project is approx. 96 Lacs. If project get implemented the contractor will have to give 32 lacs to Govt. for improvement of the village. In addition, the Govt. will spent 1/3 of the project cost i.e. 32 lacs for improvement of the village, so in total money amounting Rs. 64 lacs will be spent for improvement of the village. This is as per law applicable at this time. Do you want a sum of Rs. 64 Lacs for improvement of the village or you don't want to allow implementation of mining project? Apart from 64 Lacs which will be spent for improvement of the village, contractor will also give to the village, additional amount valuing 1/20 of his profit earned from the mining project. Employment will be generated with the implementation of the project.

Then the Environmental Engineer requested the public, that if anyone else want to ask any more question about the proposed project, but no one came forward. After that people were asked to raise their hands who are in the favour of this project and no one raised the hand. He then asked the people to raise their hands who are not in favour of the project & almost all the persons present in the public hearing raised their hands in disfavor of the project. The public hearing was attended by 31 persons. The still photography and videography of the public hearing was also done and copies of the same are enclosed herewith.

It is proposed that independent analysis of technical reports submitted by Mining Officer through M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, should be conducted. The veracity of the reports need to be examined as they appear very theoretical and almost alike in various projects.

The presiding officer thanked the public present in the hearing for giving their valuable times and keep patience in the hearing.

The public hearing ended with vote of thanks to the chair.

Sd/-
(Er. Gurbakhshish Singh Gill)
Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office-1, Ludhiana.

Sd/-
(Sh. Gurjit Singh)
Tehsildar, Samrala

ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ 47.96 ਹੈਕਟੇਅਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 14.9.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈ.ਆਈ. ਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 29-11-2012 ਨੂੰ 11:00 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ :-

- 1) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ,
ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ,
ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।

- 2) ਇੰਜ: ਗੁਰਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ-1, ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ-1, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਫਸਰ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ, ਜੋ ਕਿ **ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ** ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਦੀ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਕਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ ਇਮਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਈ.ਆਈ.ਏ ਨੋਟਿਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ: 1533 (ਈ) ਮਿਤੀ 14.09.2006 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਡਰਾਫਟ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਅੰਸ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ-1, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ/ਇਤਰਾਜ਼ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਨਾਮਵਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਜੱਗ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਦਾ ਡੇਲੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਮਿਤੀ 24/10/2012 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਇਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਅਤੇ ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾ: ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਈ ਆਈ ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਮੈਸ ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾ: ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:-

- 1) ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਤਾ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਆਦਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਮੀਨੀ ਖੁਦਾਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਾਸਤੇ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਸਾਈਟ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਸਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਥੇ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

2) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

- ੳ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੁਲੇਵਾਲ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਹੱਦਬਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ-1 ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ।
- ਅ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੁੱਲ ਏਰੀਆ 28.56 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ।
- ੲ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਟੇ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਲਗਭਗ 1120000 ਮਿਟਰੀਕ ਟਨ ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯੂ.ਐ.ਐਫ.ਸੀ. ਕੋਡ 111 ਤਹਿਤ ਹੈ। ਖੁਦਾਈ 1.1 ਘਣਮੀਟਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਖੁਦਾਈ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਰੀਲਿੰਗ ਜਾਂ ਬਲਾਸਟਿੰਗ (ਧਮਾਕਾ) ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਖੁਦਾਈ ਬੇਹੱਦ ਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਢੋਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 3 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
- ਸ) ਬੇਸਲਾਈਨ ਡਾਟਾ ਜਮੀਨ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਹ) ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਲਾਨਾ 4,50,000 ਟਨ ਰੇਤ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਕ) ਇਹ ਖੱਡ ਕੈਟਾਗਰੀ ਬੀ-1 ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

3) ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ:-

- ੳ) **ਹਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸੋਮਾ ਸਿਰਫ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਓਵਰਲੌਡਿੰਗ ਵਰਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸੁੱਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਲੱਦਣ, ਲਿਜਾਉਣ, ਜਾਂ ਲਾਹੁਣ ਲੱਗਿਆ ਭਾਵੇਂ ਹਵਾ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਗਿੱਲੀ ਰੇਤ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੂੜ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉਡਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਿਨਾਂ ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਸਰੇ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਮਾਕਾ, ਡਿੱਲਿੰਗ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਲੌਡਿੰਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਧੂੜ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਨਾ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਸੜਕ ਉਪਰ ਟਰਾਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗੀ ਰੇਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਰਾਹੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਵ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।
- ਅ) **ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇ ਤਲ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨੇੜਿਉਂ ਰੇਤ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚਲੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂ ਮਿਣਤੀ, ਭੱਲ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਜਮਾਂਵੜਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ, ਡੂੰਘਾਈ, ਧਾਰ ਦਾ ਵਹਾਅ, ਤਾਪਮਾਨ, ਰਫਤਾਰ, ਤਲਛੱਟ ਅਤੇ ਮੈਲਾਪਣ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਿਵਾਸੀ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧਾਰ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਦਰਿਆਈ ਕੰਢੇ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਉੱਤੇ ਘਾਤਕ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਤਲਾਬ ਨਾ ਬਣੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੱਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜੀਵਾਂ ਉਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

- 1) ਦਰਿਆਈ ਤਲ ਦੇ ਬਦਲਣ ਕਾਰਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਵਹਾਅ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ।
- 2) ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਥੱਲੇ ਬੈਠੇ ਤਲਛੱਟ।
- 3) ਦਰਿਆਈ ਕੰਢੇ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰ ਸਥਾਨ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ।

ਬ) **ਜ਼ਮੀਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ । ਖੁਦਾਈ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਮਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ) **ਅਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਅਵਾਜ਼ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਜਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕੋ ਇੱਕ ਅਸਰ ਮਾਲ ਵਾਹਕ ਟਰੱਕਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ

ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

- 1) ਪੇਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਾਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ।
- 2) ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਕੰਪਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ।
- 3) ਸਾਈਲੈਂਸਰਾਂ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਉਤੇ ਧਿਆਨ।
- 4) ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਟੁੱਟੇ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ।
- 5) ਗਰੀਨ ਬੈਲਅ ਲਈ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਗ੍ਹਾਂ।
- 6) ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਗੱਡੀ ਭਰਨ ਸਮੇਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਵਾਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ।
- 7) ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੱਧਰਾ ਰੱਖਣਾ ਤਾਂ ਕਿ ਗੱਡੀਆਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਆਵਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਲੰਘ ਸਕਣ।
- 8) ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- 9) ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਪਰ ਡੀ.ਜੇ. ਸਿਸਟਮ ਜਾਂ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹ) **ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:-**

- ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕੰਟਰੋਲਡ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਨਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੇੜੇ ਲਗਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੇਗੀ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦਾ 5% ਹਿੱਸਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਪਖਾਨੇ ਬਣਾਉਣੇ, ਸੋਲਰ ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾਉਣੀਆਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਲਾਈਬਰੇਰੀ ਬਣਾਉਣੀ।

4) ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਟ

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਵੇਰਵਾ	ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਕਮ (ਰੁਪਏ ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ)
1)	ਹਵਾ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	2.0
2)	ਪਾਣੀ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	1.0
3)	ਸੌਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਵਸੀਲੇ	0.5
4)	ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਣਵਤਾ	0.5
5)	ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇ	0.5
6)	ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੈਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲੇ	0.5
7)	ਬਨਸਪਤੀ ਦਾ (ਲਗਾਣਾ ਅਤੇ ਜਿੰਦਾ ਰੱਖਣਾ) ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ	0.1
	ਕੁੱਲ	5.1

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 14-09-2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੁਝਾਵ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਮੰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ/ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੁਆਬ ਇਸ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲੰਕਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ/ਸੰਕਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰਵਜਨਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ/ਇਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਅ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ/ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ/ ਵਿਚਾਰ/ਬਿਆਨ	ਕੰਪਨੀ/ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਤਰ/ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ
1)	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ, ਪਿੰਡ ਧੁਲੇਵਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ।	ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਆਏ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਉਹਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਟਡ ਲਗਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦਰਿਆ ਦਾ ਰੁੱਖ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਮੋੜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਜਖਮਾਂ ਤੇ ਲੂਣ ਛਿੜਕਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਸ ਏਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੱਗ ਕੇ ਜਿਲਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਦਾ ਗੱਬ ਵੀ ਉਸ ਪਾਸੇ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਉਪਜਾਓ ਰਕਬਾ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੁਲੇਵਾਲ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਰੇਤਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉਪਜਾਓ ਹੈ।	ਜਿਥੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ ਅਗਰ ਉਥੇ ਰੇਤਾ ਜਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੇਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੇਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਮਾਈਨਿੰਗ ਇਸ ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਦਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਰੇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦਰਿਆ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੁੱਖ ਮੋੜ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੇਤਾ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਗਾਏ ਜਾਣ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਕੰਡਿਆਂ ਤੋਂ 1/4 ਦੂਰੀ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬੇ ਤੋਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਮਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਡੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਸ

		<p>ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪਹਾੜੀ ਸਿੱਟੀ ਰੇਤ ਉਪਰ ਜਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਮੀਨ ਉਪਜਾਊ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਗਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ।</p> <p>ਪਹਿਲਾ ਦਰਿਆ ਦਾ ਬਹਾਵ 3-4 ਕਿ.ਮੀ. ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।</p>	<p>ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਉਥੇ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਥੇ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।</p> <p>ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਥੋਪਨ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਬੱਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਗਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੋਨਾ ਕੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਚੋਥਾਈ ਦੂਰੀ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬ ਤੋਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਡੇ ਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਸਰਾ ਨੰ. ਤੋਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦਾ ਬਹਾਵ ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ।</p> <p>ਦਰਿਆ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਹੱੜ ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਡੇ ਤੋਂ 1/4 ਏਰਿਆ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਏਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਹੱੜ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।</p>
2)	ਸ੍ਰੀ ਸੱਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।	<p>ਕੁੱਝ ਖਸਰਾ ਨੰ. ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਖਸਰਾ ਨੰ. ਉਪਜਾਊ ਹਨ। ਉਪਜਾਊ ਰਕਬੇ ਤੋਂ ਰੇਤਾ ਕੱਢਣਾ ਕੋਈ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਿਲਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਏਰਿਆ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦਰਿਆ ਦਾ ਰੁੱਖ ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਮੋੜਿਆ ਸੀ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਏਰਿਆ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਡਜੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਕੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਇਸ ਪਾਸਿਓਂ ਅਸੀਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗੇ।</p>	<p>ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਰਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਗੇ।</p>
3)	ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ, ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।	<p>ਮੇਰੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦਾ ਬਹਾਵ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸਟਰੈਚ ਵਾਸਤੇ ਹੈ।</p>	<p>ਪੂਰੇ ਸਟਰੈਚ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਿਰਫ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਹੇਗਾ। ਫਿਲਹਾਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਲਾਟਿਡ ਖਸਰਾ ਨੰ. ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 120 ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ</p>

			14 ਦੀ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
4)	ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲੰਬਰਦਾਰ, ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ, ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।	<p>ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਕਬਾ 650 ਏਕੜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 50 ਏਕੜ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਰਕਬਾ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਇਸ ਉਪਜਾਓਂ ਰਕਬੇ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਕਿੱਥੋਂ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ।</p> <p>ਸਾਡੇ ਕੋਲ 1-2 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਡੇ ਵੱਸਦੇ ਏਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੀ ਸਾਡੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਪਿੰਡ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹੱਡ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੀ।</p>	<p>ਹਰ ਸਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਦਾ ਮੁਆਵਜਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਚੈਕ ਰਾਹੀਂ ਡੀ.ਸੀ. ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਪੈਸਾ ਮਿਲੇਗਾ।</p> <p>ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੋਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਪੈਦੀ ਹੈ।</p>
5)	ਸ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ, ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।	ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਮੁਆਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸਤੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।	ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਵ ਲੈਣ ਆਏ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਝਾਵ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।
6)	ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਧੂਲੇਵਾਲ, ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।	<p>ਸਰਕਾਰ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਨਤਾ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਆਈ ਹੈ। ਸਾਲ 1988 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਹੱਡ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਕੋਲ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਡੇ ਲੱਗਦੇ 1-2 ਏਕੜ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਜਾਓਂ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਹੀ ਇੱਕਲਾ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਗਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਂ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ।</p>	<p>ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 96 ਲੱਖ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ 32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ 32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 64 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ 64 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਹੀਂ ਲਗਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ? 64 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚੇ ਜਾਣਗੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਹੋਈ ਕਮਾਈ ਦਾ 20ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵਲੋਂ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਵ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ

ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਲਏ। ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ 31 ਆਦਮੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ (ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ)।

ਪ੍ਰੋਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਈ।

ਸਹੀ/-
(ਇੰਜ: ਗੁਰਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ)
ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ-1, ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਸਹੀ/-
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)
ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ,
ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ,
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।